

Boverket
remiss@boverket.se

Svarsfil till extra remiss om Boverkets förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhet i händelse av brand i byggnader.

Datum	2024-04-05
Myndighet/Organisation/Företag	Installatörsföretagen
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	info@in.se
Kontaktperson (namn)	Hans Söderström

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- ☐ Avstår
- ☐ Tillstyrker utan kommentar
- ☐ Tillstyrker med kommentar
- ☒ Avstyrker med motivering

Installatörsföretagen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på rubricerad remiss.

Generella Synpunkter:

Vi menar att den föreslagna regelmodellen i huvudsak är bra och de förändringar som denna regelmodell kan medföra är ett steg i rätt riktning mot ett förenklat regelverk. Det finns förhoppning om att Boverkets nya byggregler kan leda till en bättre flexibilitet. Dock saknar vi ett helhetstänk kring flexibla lösningar och cirkulär ekonomi. Det som byggs idag måste vara hållbart över tid. Det nämns i konsekvensanalysen men avspeglas bara i vissa delar av förslaget. Det borde genomsyra hela förslaget till Boverkets nya byggregler för att värna om ett hållbart resurstänk.

Vi vill särskilt framhålla att vikten av ett enhetligt regelverk är stor, och vi ser att detaljeringsgraden skiljer sig åt mellan olika delar i regelverket. Dessutom har kravnivåer förändrats och i vissa fall blivit högre medan andra tagits bort. Vi är fortsatt oroade **över** att problemet med olika tolkningar av regelverket i olika kommuner kommer kvarstå. Vi hade önskat en bättre helhetssyn på regelverket för att underlätta för användaren.

Vi är också oroade för avsaknaden **av** digitalisering och att det nya regelverket inte kommer bli maskintolkningsbart. Detta är avgörande för att svara mot målsättningarna med ett hållbart byggande och även mot andra mål med Boverkets nya byggregler.

Installatörsföretagen ser också problem med den allt för snäva tidplanen och att processen inte samordnas med andra pågående processer som kommer att påverka de nya byggreglerna inom en snar framtid. Exempel EU:s arbete med EPBD, förslaget om Certifierade Byggprojekteringsföretag, Byggkontrollutredningens förslag och regleringsuppdraget om lättnader kopplat till studentlägenheter.

Installatörsföretagen vill avslutningsvis framhålla att Boverket verkar underskatta den tid och de resurser som krävs för att sektorn ska utveckla nya branschnormer och standarder, omarbeta befintliga branschnormer och standarder och etablera en sektorsgemensam modell för verifiering. Utifrån vårt perspektiv krävs ett omfattande och tidskrävande arbete i samhällsbyggnadssektorn för att möta de behov som finns ur ett tillämpar- och kommunperspektiv sett till den nya regelmodellen och den lägre detaljeringsgraden i byggreglerna.

Specifikt för denna extra remiss:

- Installatörsföretagen vidhåller de tidigare inlämnade synpunkterna om att vi avstyrker förslaget.
- Även i denna extraremiss anser vi att det saknas krav för installationsbrandskydd. Det utgör idag många gånger den enskilt största anledningen till fel i praktiskt utförande av brandskyddet. Att helt ta bort preciserad kravbeskrivning på till exempel spjäll, schaktutformning, spridning av brand genom temperaturledning och genomföringar m.m. riskerar att leda till ännu fler fel i delar av brandskyddet och därmed riskera sprida brand mellan brandceller. I ursprungsremissen 5 Kap 37§, finns ett kort stycke om installationsbrandskydd, dock är det på en för övergripande nivå.

Komplettera: Kompletteringar med att installationer på och utanför brandavskiljande konstruktioner måste också ingå i denna paragraf.

Då det inte är ovanligt att brandavskiljande produkter installeras utanför byggnadskonstruktionen.

- Vi saknar paragraf som beskriver bärförmåga i bärverk av installationer i händelse av brand. Detta blir extra viktigt med hänsyn till de nya byggmaterial som blir vanligare ex. träkonstruktioner.

Komplettera: med paragraf om att installationer ej får ramla ner och blockera utrymningsvägar eller skada utrymmande personer. Samt att det inte får skada funktionen för de brandtekniska egenskaperna hos byggda brandsäkerhetsinstallationen.

- I 4 Kap. Skydd mot uppkomst av brand vill vi tydligt framföra risken med 12§ skrivning. Första stycket i paragrafen är korrekt och det tillstryker vi. Andra styckets skrivning öppnar upp för kanaler i brännbart material. Vi anser att kanalen fortsatt måste ha ett motstånd mot brand i kanalen och vara obrännbar.
- Installatörsföretagen anser inledningsvis att läsbarheten och förståelsen av den remitterade "extra remissen" försvåras av att författningsförslaget enbart består av de justeringar som har gjorts i förhållande till tidigare remiss.
- På flera ställen i författningen används begrepp som exempelvis "Första och andra styckena gäller inte....." det är mycket otydligt vad avses som första, andra och ibland tredje stycket. Texten är väldigt svårläst och riskerar att skapa stor förvirring. Ni måste förtydliga vad som är första och andra stycket. Använd exempelvis gärna blankrad eller motsvarande.
- På några ställen i författningen används dubbelnegation, exempelvis "..... och det inte är obehövt." samt liknade skrivningar. Detta skapar osäkerhet i vad som föreskriften avser.

Sammantaget är föreskriften mycket svårläst och leder till olika tolkningar.

- Vi anser fortsatt att detaljeringsgraden generellt är för låg, varvid en praktisk verifiering av föreskrifterna kan bli mycket svår. Det är även problematiskt att det enbart ska ligga på samhällsbyggnadssektorn att ta fram metoder för att verifiera att krav är uppfyllda. Därför är det mycket viktigt att regelmodellen är utformad på ett sådant sätt att tolkningen och tillämpningen blir enhetlig i landets alla kommuner och ger ökad förutsägbarhet av enskilda byggnadsnämnders bedömningar. Mot bakgrund av detta ser vi stora risker med att ansvaret för verifieringsmetoderna läggs på samhällsbyggnadssektorn och att det fortsätter att vara upp till enskilda byggnadsnämnders godtycke att avgöra om Boverkets krav är uppfyllda eller ej.
- Installatörsföretagen anser att mindre avvikelser från föreskrifterna även fortsättningsvis ska prövas av Byggnadsnämnden innan de kan godtas. Om Byggnadsnämndens prövning tas bort riskerar samhället helt tappa kontrollen över regelverkets tillämpning. Kostnaden för att genom tillsyn i efterhand åtgärda uppkomna brister bör vida överstiga kostnaden att "göra rätt från början". Vidare riskerar kommunerna att få lägga stora resurser på tillsyn i stället för att proaktivt verka för korrekta lösningar i tidiga skede.
- Installatörsföretagen anser då brandskydd har en livräddande funktion anser vi att det normalt inte räcker med enbart drift- och underhållsinstruktioner för brandskyddet utan att de även behöver kompletteras med kontrollinstruktioner för att verifiera brandskyddets funktion över tid.
- Installatörsföretagen anser att förslaget behöver arbetas om i många delar, vilket framgår nedan.

Ange vilket kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
Avdelning 1			
1	4		Vi saknar vissa definitioner, exempel för uttryck som exempelvis Imkanal (system), kanalsystem, andra typer av kanalsystem, brandspjäll, rökevakuerande system, anslutningsdon och ordet fackmässig. Då dessa ord om än i många fall är vedertagna så används de ibland felaktigt, varför en definition är viktig.
1	8		Oklart vad som är första och andra stycket samt vem bedömer "obehövt"?
1	9		Regeln i sak är bra, men det finns stora risker med att helt förlita sig på analytisk dimensionering i praktiska projekt då risken är stor att det inte blir byggt som det är dimensionerat.
1	12		Verifiering av byggnader, kan inte enbart ske som det är beskrivet enbart i författningen. Verifiering måste ske med "på-plats-mätning" för att verifiera och säkerställa funktioner.
1	12		Verifiering via en jämförande analys kan leda till om inte referensbyggnaden utan rimligt tvivel har ett verifierat brandskydd, att även nästkommande byggnader får ett undermåligt brandskydd.
1	21		Vi anser att en Drift- och underhållsinstruktion alltid ska upprättas och finnas tillgängligt.
1	21		Många brandtekniska installationer finns i det fördolda och vid normal drift märks det inte om de inte fungerar, tillskillnad från exempelvis en lampa som slutar lysa. Brandtekniska installationer behöver regelbundna kontroller och inspektioner som exempelvis brandspjäll, brandgasfläktar och rökluckor för att säkerställa deras funktion. Svensk Ventilation vill betona vikten av att tekniska installationer, förses utöver drifts- och underhållsinstruktioner även med kontrollinstruktioner.
2	41,42		Automatiska vattensprinkleranläggningar och boendesprinklersystem ska vara utformade så att de fungerar med hög tillförlitlighet. För att uppnå detta bör de uppfylla krav i SBF 120:8 respektive SBF 501:2
2	4		Bra med dimensionerande personantals om detta ej är känt. Vi stödjer paragrafens skrivelse. Dock bör fler varianter räknas upp.
2	33		Lägg till i allmänt råd, "System trycksättning kan verifieras enligt 12101-6", Står visligen under trycksättning §43 och §44 men bra med tydlighet på flera ställen.
Avdelning 2			
3	3		Oklarheter hur verifiering inom avsvagningsfasen ska göras. Till vår kännedom sker alla brandprover i enlighet med olika standardiserade brandkurvor där avsvagningsfasen ej är inkluderad. Definition på "fullständigt brandförlopp behöver definieras"
3	8		Vi tillstryker paragrafen.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
3	Ny		Saknar paragraf som beskriver bärverk för bärförmåga av installationer i händelse av brand. Detta blir extra viktigt med hänsyn till de nya byggmaterial som blir vanligare ex. träkonstruktioner. Komplettera med paragraf om att installationer ej får ramla ner och blockera utrymningsvägar eller skada utrymmande personer. Samt att det inte får skada funktionen för de brandtekniska egenskaperna hos tänka brandsäkerhetsinstallationen.
4	7		Vi tillstryker paragrafen.
4	12		Omarbetning ej tillfredställande. Imkanal måste vara obrännbar. Dagens BBR beskriver detta bra, rekommenderar återanvända detta. Se kommentar från förra remissomgången. 12§ Vi anser att detta är en mycket farlig paragraf ur brandsynpunkt, då man kan installera en brännbar kanal så länge man sprinklar imkanalen. Inga krav enligt 11§ behöver då uppfyllas. Konkret saknas följande: • Koppling till 11§. • Nivåsättning vad som är stora mängder brännbara avsättningar. • Nivåsättning för skyddsnivå för stora mängder brännbara avsättningar. Vad krävs för att nå tillfredställande skyddsnivå? Vi föreslår att man ändrar paragrafen enligt ovan.
5	1		Lägg till en punkt nr 6. Påverkan på räddningstjänsten insats vid nedfall.
5	2, och 4		Konstig ordning på §, oklart om de är korrekt angivna.
5	1,2 och 4		Oklarheter hur verifiering inom avsvalningsfasen ska verifieras, Till vår kännedom sker alla brandprover i enlighet med olika standardiserade brandkurvor där avsvalningsfasen ej är inkluderad. Definition på "fullständigt brandförlopp behöver definieras"
5	7		Vi tillstryker paragrafen.
5	7a		Vi anser att "räddningsinsats kan förväntas ske" även ska gälla invändiga byggnadsdelar
5	15a		Ytskikt i golv saknas, enbart tak och golv redovisas.
5	18		Måste vara Ytskikt i brandteknisk klass E annars kommer det skapas otydlighet mot Integritet brandteknisk klass E Förslag är att ändra till material i ytskiktssklass E.
5	18a		Vi tillstryker paragrafen, men paragrafen säger emot vad som står i 4kap 12§. Ändra 4kap 12§ enligt förslag ovan.
8	11		Rubriken bör vara Brandgasventilation och rökkontrollsystem för att täcka de harmoniserade standarderna som finns. Om inte ordet rökkontroll finns med är risken att detta misstolkas, vilket leder till felaktiga system och produktval.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
8	11		Utrymningspassager och tillträdesvägar. Är det korrekt att dessa ej ska ha brandgasventilation? Föreskriften behöver ändras så att dessa utrymmen är fria från rök, snarare än att förbjuda brandgasventilation.
8	11		Paragrafen är fortfarande inte teknikneutral hänvisar direkt till rökluckor. Det måste tillåtas mekanisk brandgasventilation, vilket är en förutsättning för högre byggnader
			Se svar, från förra remissvändan. 11§ - 12§ Bra med grundkrav med manuell aktivering, men tillåts automatisk aktivering? Redovisade preciserade krav är inte teknikneutrala. Paragrafen måste skrivas om så att syftet kan nås utan specificerad teknisk lösning. Tex. måste förutsättningarna vara så tydliga att även mekanisk brandgasventilation kan användas. Ändra paragrafen så att den blir teknikneutral
10	8		1.Väldigt svårläst vad avsteget gäller.

Om Installatörsföretagen

Installatörsföretagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen för installationsbranschen och en del av Svenskt Näringsliv. Vi representerar 4 000 medlemsföretag med närmare 60 000 medarbetare som installerar, optimerar och kontrollerar värme, ventilation, vatten, el- och teleteknik. Vi finns i våra medlemsföretags vardag och jobbar för deras framtid. Hos oss samlas företag som steg för steg gör världen mer hållbar genom elektrifiering, energieffektivisering och smarta installationer. Det är vi som gör energi- och klimatomställningen möjlig.

Med vänliga hälsningar

Ola Månsson
Vd
08-762 76 00
ola.mansson@in.se

Kontaktperson vid frågor om remissen:

Hans Söderström
08-762 75 09
hans.soderstrom@in.se